

M 65 560
39

Ивану Давиду на память от Д. М. Аракчиева

-1-

საქართველოს
ბიბლიოთეკა

НАРОДНЫЯ ПѢСНИ И ТАНЦЫ ГРУЗИИ

ИЗЪ СОБРАНІЯ

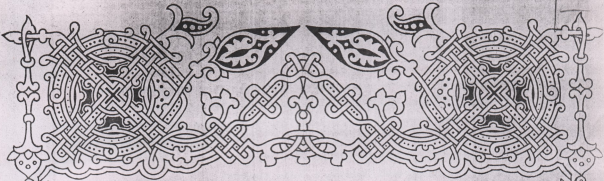
Д. М. АРАКЧІЕВА

ВЪ СОБСТВЕННОЙ ОБРАБОТКѢ.

დ. ი. არაქიძევილი.

Д. И. Аракиевъ.

საქართველო
საბჭოთაო

ქართული ეროვნული სიმღერები ფორტეპიანოს აკომპანიმენტით.

НАРОДНЫЯ ПѢСНИ ГРУЗИИ для пѣнія съ фортеп.

Op. 5.

1. ქართული ეროვნული სიმღერები
ფორტეპიანოს აკომპანიმენტით.
კომპ. მე 2. ფ. 1 მ.
2. ქართული ტექვა ფორტეპიანოსთვის. ფ. 50 კ.
3. შიოსის სიმღერა ქალის ხორათი
ქართული ოპერადან: „თქველებს შიოს
რუსთაველსკი“ . ფ. 60 კ.
4. სიმღერები კავკასიულ მითოლებიდან,
თურქების, სომხებისა და ქურთებისა. ფ. 80 კ.

1. Народныя пѣсни Грузіи для пѣнія
съ фортепiano. Изданіе 2-е. ц. 1 р.
2. Грузинскіе танцы для фортепiano. ц. 50 к.
3. Пѣсня мѣсани съ женскимъ хоромъ
изъ оперы: „Сказаніе о Шота
Руставели“ . ц. 60 к.
4. Пѣсни кавказскихъ горцевъ, турокъ,
армянъ и курдовъ. ц. 80 к.
Оттиски изъ IV т. „Трудовъ“ Муз. Этн. Ком. И.О.Л.Е. Д.И.В.

Изданіе автора:

- Op. 10. Пять грузинскихъ народныхъ пѣсень
для смѣш. хора. (a capella) . ц. 60 к.

РОМАНСЫ.

- Op. 2. № 2. На смерть горянки (Для Soprano) . ц. 80 к.
Op. 6. № 5. Въ рукѣ съ тамбуриномъ (Меццо-соп.) . ц. 45 к.
Op. 6. № 6. Изъ Гафиза: „Вѣтеръ и ѣжный,
окрыденный“ (Для Soprano или Ten.) . ц. 45 к.
Op. 9. № 2. Тяжелъ, зѣбѣдкая ночь. (Для Bar.) . ц. 80 к.

ავტორის გამოცემა:

თხზ. 10. ხუთი ქართული ეროვნული სიმღერა
ქალის და ვაჟის ვუნდისათვის (a capella) ფ. 60 კ.

რემანსები.

- თხზ. 2, № 2. შიოსის ქალის ხორათი
ქალის ხორათისათვის (სომხებისათვის). ფ. 60 კ.
თხზ. 6, № 5. დიდი ბეჭედი (მეც-სომხ.). ფ. 45 კ.
თხზ. 6, № 6. ვაჟის ხორათი: „სიბუჯი ნახა“
(სომხ. ხუ ტერმ.). ფ. 45 კ.
თხზ. 9, № 2. ვანსკულებიდან და მეს (ბარ.) . ფ. 80 კ.

Москва 1914 г.

Изданіе В.И.Аракиева въ Москвѣ

ОТЪ АВТОРА.

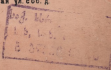
Напечатанныя здѣсь грузинскія народныя пѣсни и танцы въ количествѣ 17 представляютъ собою гармонизацію подлинныхъ народныхъ мелодій, записанныхъ авторомъ. Изъ нихъ двѣ, а именно: „Чемо таво“ и „Урмули“, были уже опубликованы въ I т. „Трудовъ Музыкально-Этнографической Комиссiи“, пять во II т. того-же изданiя, именно: „Солнце“ — пѣсня грузинкокъ Гурiа и Мингрелин, „Колыбельная“ — пѣсня грузинкокъ Мингрелин, „О Боже“, „Я хочу погубить себя“ и „Скажи“. Остальныя номера еще не были ни гдѣ запечатаны; къ нимъ принадлежатъ: „Мѣсяць прекрасный“ (сообщена А. Д. Квалиашили, въ Москвѣ, въ 1901 г.), „Орвела“ (сообщена свящ. В. Г. Карбеловымъ, въ г. Тифлисѣ, въ 1902 г.), „Колыбельная“ грузинъ Карталинн (сообщена Н. Н. Джаваховымъ, въ Москвѣ, въ 1899 г.), „Письмо“ (сообщено П. Г. Дгебуадзе, въ Москвѣ, въ 1900 г.) и пѣсни „Свѣтлый лучъ моихъ очей“, „Ты звилась мнѣ, какъ солнце“, „До встрѣчи съ тобой“ — благочиннаго Родiона Гордановича Нанобашвили, сообщившаго эти пѣсни автору въ г. Тифлисѣ, въ 1904 г.).

Всѣ напѣвы оставлены въ этой обработкѣ неприкосновенными со стороны мелодической и только въ прелюдiяхъ и постлюдiяхъ представляють ту или иную разработку.

Что касается перевода текстовъ, то мы должны сказать, что нѣкоторыя непереводимыя грузинскія слова часто имѣющiя значенiе русскихъ ай-люли, эхъ-да, ой-да и т. п. такъ нами и оставлены безъ измѣненiя.

Въ заключенiе мы должны принести нашу искреннюю благодарность г-жѣ В. И. Федосовой, сдѣлавшей переводъ 12 пѣсенъ, а также г. В. А. Гиларовскому, который перевелъ пѣсни: „Мѣсяць прекрасный“, „Спи, дитя, мое родное“, а также пѣсню мтсани съ женскимъ хоромъ изъ моей оперы: „Сказанiе о Шота Руставели“

Д. А.

სათაურო. ОГЛАВЛЕНИЕ.

№ №		გვ. სტრ.
1.	სს, მთვარეგ.	„Мѣсяць прекрасный“ 5
2.	ბუნდოვან გუფოსს	„Ты явилась мнѣ, какъ солнцу“ 8
3.	ჩემო თავო.	„Голова моя безъталанная“ 10
4.	შენდა შეგნამდის.	„До встрѣчи съ тобой“ 11
5.	თნთავ თვალისს.	„Свѣтлый лучъ моихъ очей“ 13
6.	თნთვედა.	„Орвила“ 16
7.	ნანს.	„Колыбельная“—გუზინი კარალინი. 18
8.	ჟრემული.	„Аробная“ 20
9.	ძე (გუგულა).	„Солнце“—გუზინი მინგრელი. 22
10.	ანანსუ.	„Колыбельная“—გუზინი მინგრელი. 24
11.	ვსი, დთნთთო.	„Боже, въ чемъ я провинился“ 26
12.	სასრუთო. Любовная.	„Я погубленъ страстью на милой“ 27
13.	მუ ფქიმინს. Любовная.	„Что мнѣ дѣлать“ 29
14.	ძე (გუგულა).	„Солнце“—გუზინი გური. 31
15.	წიგნი.	„Письмо“ 33
16.	ქსეთი — დამსო.	„Дѣвица—красавица“ 35

სა, ათჳარჳს, ათჳარჳს! 1 МѢСЯЦЪ ПРѢКРАСНЫЙ

(Баяти грузинъ Картелини и Кахетинъ.)^{*)}

Moderato. *dolce* *mf*

Голосъ.

სა ათჳარჳს ათჳარჳს -
 Мѣ - сяцъ пре - крас -

Фортепiано. *mf* *rit.* *mf*

აჳა,
 ნიჳ,

რა - ვსაო ა - ჳე - -
 დო - სტა მო - - -

Più mosso.

ა!

მეცხე სჳ - ჳა ოხჳ... ჳა,
 გო - რე პო - წა. და - თ რაჳ

^{*)} Напѣвъ этого авторъ слышалъ въ дѣтствѣ съ другимъ текстомъ. Характеристику данной категоріи писемъ см. въ моей книгѣ, Музыкально-Этногр. очерки Грузинской народной музыки стр. 17-18 (Труды Муз.-Этно. Ком. т. I.)

Moderato.

սե ժողաբոլո՞ր, ժողո՞րք, Լա՞ծը - զանտ օ - ձը -
 Мѣсяцѣ - прас - ный, ра - дость -

Più mosso.

Լա՞! ժողո՞րքն եմ Ե՛ս, ժողո՞րք - քան,
 я! Го - ре по - вѣ - датъ радъ те - бѣ я

Tempo I.

Ժե՛ն Ե՛ս - ցօ - ցօ - ցօ Լա՞!
 радъ те - бѣ я.

poco a poco rit. e dim.

Ե՛ս, ժողաբոլո՞ր, ժողաբոլո՞ր, Լա՞ծը գա՞նա՞մ!
 Ժողո՞րքն եմ Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս!
 ժողաբոլո՞ր, ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս!
 Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս,
 Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս Ե՛ս...

Мѣсяцъ прекрасный,
 Радость моя!
 Горе повѣдать
 Радъ тебѣ я.
 Помнишь, ты видѣлъ
 Въ блескъ лучей

Ночью сидѣли мы
 Съ милой моею.
 Ты одинъ видѣлъ
 Счастье любви,
 Ты одинъ видѣлъ
 Слезы мои...

გო-ჯე თე- - - - - ში- - - - - სი-ცოცხ-ლი - - - - - სს-სო-ბე- - - - - ში-
 go-jhe tog - - - - - da ot - - - - - vergnut' i to -

poco rit. *a tempo*

- - - - - ბე- - - - - ში- - - - - დი.
 ba - v'ek' te - - - - - per'?

poco rit. *a tempo*

ბუნდოვან გულს შენ აღმინდი დაწადა,
 აქ წა უწეო წით გამწინე და წათა?
 დასიენ ჩემი სიცოცხლის კავშირი
 სიკვდილი ჩემი გზის ჩაღდა და წათა!
 თავი ჩემი თვით შემოაწინე შენდამე.
 ნაცვლად ტანჯვა გულს მსხვილი შენ დამე.
 უკადრისას წმევისათვის შიგ გეზრისა,
 ვეანებ წაწვდელით განათხვის დღეს შენდამე.
 სევდა შენი ჩემად შევიადრამის ასე რა?
 მან გლას გული დაშინეღულას ასე რა.
 წით შიამაშუარ შრასხუნემის ზეციერია!
 რა შეგეოდე, რა გეწეიან ასე რა?

Ты явилась мне, как солнце,
 Въ темнотѣ несчастныхъ дней,
 Отчего-жъ тогда отвергнуть
 Я тобой навѣкъ теперь?
 О тебѣ я жилъ мечтами,
 Жизнь свою тебѣ отдавъ,
 Если-бъ ты помилъ сумѣла,
 Сколько въ жизни я страдалъ!
 Чѣмъ-же ты мнѣ отплатила,
 Ты, кого я такъ любилъ?
 Горемъ сердце мнѣ разбила,
 Душу ранила мою.
 Боль, тоска мнѣ сердце гложетъ,
 Сна, покоя не видать,
 Такъ наказанъ я за что-же,
 Ты отвѣтъ тебѣ-ли не знаешь?
 Помни, встрѣча неизбежна
 Будетъ послана судьбой,
 И сама судьба рассудитъ
 Въ этотъ день тебя со мной!

ჩვენი მუსიკა. 3. ГОЛОВА МОЯ БЕЗТАЛАННАЯ...

(Басня грузинь Карталиний в Кахетии)

Голосъ. *Andante.* *albre*

ფ - დო თ - დო, ბე - ლან გო -
 Голо - ва мо - я, без - та - лан -

ფორტეპიანო *mf* *p*

გ - დო ს ბე - ლან გო -
 Ли - ра п - ти - ни мо -

poco accel. *a tempo* 1. შლა ვაჟა

გ - დო ს ბე - ლან გო -
 я мо - чи - ли - ва - я,

ჩემი თავი ბედა ხან გაქვრია!
 ჩემი ჩხვია, უმხიო ხან გაქვრია!
 ჩემი გული, ტკბილად ხან გაქვრია,
 დაღვანელებავ, ხსენებო ჩემი მტრია!
 მათ ზოჯობით მანად გულით ვტყნებ!
 თუ მანტო ვარ, თავს მამძვედავს ვადრებ!
 თუ ხელის ვარ, ძალად დრუბელს ვადრებ,
 და მათგანით მტრის ჩემზედ ხან ვტყნებ,
 რამდენად სიყვარულს ჩემზედ ვადრებ...
 ჩემი თავი, ბედა ხან გაქვრია!...

Голова моя безталанная,
 Ли - ра - п - ти - ни мой молчаливая,
 Въ сердцѣ в - ру - т - тоска постоянная
 И любовь моя несчастливая,
 Страдания ада я въ сердцѣ ношу,
 Одинъ я - я вѣчно грущу,
 Мертвецъ я печальнымъ, большой...
 На людяхъ смѣюсь я порой,
 Чтобъ слезъ и тоски мой врагъ не видалъ
 Чтобъ надъ горемъ смѣяться не сталъ... *)

Слова поэта Автанди Цуртელის, и несколько переписочными ильшими.

*) Перевод Н. Гизаровской.

შებლა შუგრაბლის. 4. დო ვსტრჭი სჲ თოვოი.

(Баяти грузинъ Карталинъ и Кахетинъ).

Andante. *Moderato*

Голосъ.

შებლას
დო

Фортепiანო. *mf* *riten.*

Adagio. *riten.*

შ - ი შუგრაბ - ლის ვა - თს გჲსდ - ლგის გუ - ლო.
ვსტრ - ჩისთ - ბოი ნე ვი - ვესტ რა - ღუ - კუ.

accelerando *riten.* *accelerando* *a tempo*

სებლას შუგრაბლის ვსტრჭი
Въ ду - шѣ мо - еи боль, и го - рѣчъ, и

ლო. შუგრაბ - ლის ვსტრჭი
му - ка. შუგრაბ - ლის ვსტრჭი

f *riten.*

მართვ თვალის სინათლმვ. 5. СВЕТЛЫЙ ЛУЧЬ МОИХЪ ОЧЕЙ.

(Баяти грузинъ. Карталини и Кахетин).

Allegro non troppo.

Фортепиано.

Голось.

Lento assai. poco rubato

თანთ-ვეო თვა-ლო - სს სო-ნათ - ლე! ნა - ზე - დე - ი
Свет - лый лучь мо-ихъ о - чей! Взоръ твой сно-на

Allegro non troppo. rit.

Tempo I.

შა-იწ - - შა - ნა - ლ? ბგელს გზა-კან ბან
по-лю - тос - жо - ю, Ахъ, от - вѣтъ-же мнѣ

poco rit.

სო - ნათ - ლე, სო-ნა-შეო დნა - ნა შე - - ნა -
лю - боть - ю, Мракъ ду - ши мо - ей раз -

*) Стоять такъ исполняется, какъ ↓

Ետնայ տղաւս հանուղք!
Ճաշի մոգոյնքնաս?
Ենքու զնայն գնմանուղք,
հանմ ճրան, թնաս.

զանձո, թէն թէս մոգոլո,
հարցոյ միջոն հոսուղքնու;
զքաւիջ զան թնուաթլա,
հնայն ճրքնու թնաս.

ճա զնն! թնուան թուղն թնքն,
թնուալոս ճաննո ճրուղնն թնքն,
ճըլ-ճաթ թնու գոնն թնքն,
հնայնուղ թնու գոնն...

գնքնաւսն հարցոլոս,
հիթ հոլոս ճախարչոլոս,
թուղ ճանն հոսուղքնայ
թնն ճանն ճաննուան!...

Եւ թալլոյ ճըլնն թըլն,
Եւնն ճըլոլոս ճըլնն:
Ճանն հոսուղ ճանն թըլն,
թնանն ճըլ ճըլնն.

Թէն ճըլ ճըլնն, թըլ ճըլն...
ճըլ ճըլնն ճաննուան թնն!
գնն, ճըլնն ճըլ ճըլն-
թնուան թնու ճըլնն.

Եւնն ճըլ հոսուղն, ճըլնն.
թնուան ճըլնն թնն.
թնն ճըլ ճըլնն.
գնն, թըլ ճըլնն.

գննուան թնն ճըլնն,
թնն ճըլնն ճըլնն ճըլնն:
թնն ճըլնն ճըլնն ճըլնն,
թնն ճըլնն ճըլնն.

Сильный лучь моихъ очей!
Взрѣ твой снова полнѣ тоскою,
Ахъ, отвѣтъ-же мнѣ любовью,
Мракъ души моей разгнѣ!

Резъ яркой жду расцвѣта,
Жажду молчать, я люблю!
Но, боюсь шиповъ привѣта,
Молча горько слезы лью.

Вѣчно быть хочу съ тобою.
Не сводить влюбленныхъ глазъ,
Скажешь, дѣла, надо мною!
Дай обнять тебя хоть разъ.

Ты для ласки, любви родилась,
Нѣги трепетной поля,
Въ грезахъ сладкихъ ты мнѣ снилась,
Вѣчно снилась ты одна!

Подъ окошкомъ ночью темной,
Сонъ твой сладостный храни,
Я стоялъ въ бреду любовномъ
И съ тоскою ждалъ тебя.

Ждалъ я слова утѣшенья,
Ласки ждалъ одной твоѣй...
О, прѣди изъ сожалѣнья,
Словомъ ласковымъ согрѣй,

Ты не шла любви мученья,
Сердца муку утолить, —
Лиру взялъ я, чтобы въ пѣньи
Думу въ звуки перелить!

՝ Слова взяты изъ сборника „Ланги“, В. Абашидзе.

მომველი. 6. ორველა.¹⁾

(Песня грузинь Карталинн).

Andante. *con dolore mf*

Голосъ.

ო - ბო - ჰელ რეღ -
Я уст - ლაჲ კამ -

Фортელიანო.

mf

ო ბ ს - ბუ, ო ობ - ბო რეღ. სუ ქე ო -
ня - ми я - - му Для не - вест.ки я. шия.

ს - ბო. - - ო ჰე ჰე ჰე ჰე ო - ბო
сдъ - - - лалъ. he he. he he ო - ро -

¹⁾ Песня эта исполняется крестьянами во время молитбы.

Напѣвъ представляеть собовъ одинъ изъ простѣйшихъ вариантовъ категоріи „Орвела“.

p

ველ ო - ბო - ბოა ჰე ჰე ჰე ჰე
 vel o - po - vel he he he he

Più mosso.

f *p*

ღა ოუ, კა - ბე - ნა - ია! ბ - ბო
 O, ty moy buyvolz! O! a - ri

FM 1831
305

Adagio.

p *pp*

ა ბე ჰე ჰე ბე ბე
 a be he he he he

ანაკუღ. ჩავდგი და სავიანე,
 ანშო ჩავთხანე ქვანო.
 ზო ოუ, კაბუნა ჭვანხა!

Я устлал камнями яму,
 Для известия ящики оделял.
 О, ты мой буйволъ!...

დავ. სან კ. ბაგრატიონი
 სან, სან: ჩხიშვილი
 ბაგრატიონი

ბაბა 7. КОЛЫБЕЛЬНАЯ. [„Баю, дѣточка моя!“]

(Пѣсня грузинъ Карталініи).

Adagio.

Голосъ.

ბა. ბა, ბა - ბა, ბა - ბა -
 Ба. ю, дѣ - то - чка мо -

Фортепиано.

p

riten.

ბა!
 я,

ბა-ბა ბაბა ბა - ბა - ბა -
 Что пу - га - етъ такеъ тр -

riten.

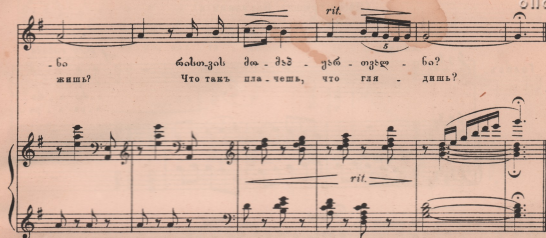
a tempo

ბა?
 ბა?

ბა. ბა ბა ბა - ბა, ბა - ბა -
 От - че - го ты весь дро -

a tempo

p

- ნო მისთვის მთ - მამ - უბ - თვალ - ნა?
 живишь? Что такъ пла - чешь, что гла - дашь?

ჩხხე, შეილა, ჩხხხე!
 ზეკა რამ შეგშინა?
 რაზედ შეშვითი, შვიანდანი
 მისთვის მოამზუნ თვალნი?
 ჯერედ ხომ შენი ბუდი,
 კამხაობ წინა-მოდულა
 ენ უხატავს მაგ, შენ თვალს,
 ქართველთადა დვითურს ვაღს!...

Баю, дѣточка моя,
 Что пугаетъ такъ тебя?
 Отчего ты весь дрожишь?
 Что такъ плачешь, что глядишь?
 Предъ огненной, мой дружокъ,
 Долгъ вѣдь твой еще далекъ...

უჩუქლო. 8. АРОВНАЯ.

(Песня Грузии Карталинна).

Adagio. *mf poco rubato*

Голосъ.

ფორტეპიანო.

ს. ნო ს. ნო -
A. რი ა - რა -

ღო ს. ნო ღოა ღებ, ს. ნო - ღებ - ღოა ღებ,
ღი ა - რა - ღო და, ა - რა - ღა - ღო ღა,

ს. ნო ღოა ს. ნო ს. ნო - ღოა ღებ. ღებ, ნებ ბებ-ღო
ა - რა - ღო ა - რი ა - რა - ღო და. აჩხ, ღა - ღო. ე

ღებ-ს. ნებ-ბებ ღებ, ს. ნო - ღებ - ღოა ღებ,
ღი ა - რა - ღოა - რა - ღოა - რა - ღოა და, და,

გა-საო-სა-კან-ის ქალის-ა და
 ძე-ნი-ცი, ნაე-თა-ლი! და

ბ-ნა-ნა-ლი ბ-ნა-ლი და, ბ-ნა-ლი-ლი
 ა-რა-რა-ლი ა-რა-ლი და, ა-რა-ლა-ლი

და, ბ-ნა-ლი ბ-ნა-ლი და, და.
 ა-რა-ლი ა-რა-რა-ლი და.

riten.

ზოი ზნელი ზნელი ზნელა.
 ვაი, რა ბუდი დევებრე გსაიხივანმა ქალმა.
 ჩიქლა ქანმა მომტაც, საშუალებე წებამ წამართო.

Ах, какое мнѣ несчастье, дѣвцы, настало!
 Мой дечакъ вѣтромъ обидо.
 Мой уборъ рѣка умчала!

ჰჳჳ... 9. СОЛНЦЕ...

(Пѣсня грузинокъ Мингрели).

Голосъ. *Andante.* *p sempre*

ჰჳჳ ჰჳ - ბჳ - ო,
 Соли - це, ты что

Фортепиано. *p sempre*

ჰჳჳ ჰჳ - ბჳ - ო, ჰჳჳ ჰჳბ ჰჳ - ჰჳ - ო - ო - ო.
 вѣч. но свѣ. тшь, Соли - це, въ домъ вой - ди!

ჰ - ჰჳბ ჰჳ - ჰჳ ჰჳბ ჰ - ო - ო - ო - ო; ჰჳჳ ჰჳბ ჰჳ -
 От.ца сы - на до - ма нѣтъ. Соли - це въ домъ

ПРИМѢЧАНІЕ: текстъ заимствованъ изъ гурійской пѣсни того-же названія. Мелодію въ нетрунутой гармоніаці см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузіи“ („Труды Муз.-Этн. Ком.“ т. II).

ДЛЯ ПЕВЦА

შა - და - ია.
 ვი - დი.

შუე შინაო, შუე შინაო,
 შუე შინ შუქოდია.
 ვგეის მამს შინ ანარას;
 შუე შინ შუქოდია.
 შინ ანარას ქალაქს ანას;
 შუე შინ შუქოდია.
 აკენას ხსეიდლად წსულა,
 შუე შინ შუქოდია.
 უეიდნას წამსულა,
 შუე შინ შუქოდია.
 შინსგ შუქადამთი მასულა.
 შუე შინ შუქოდია.
 ცხარადეთი ქალკობა!
 შუე შინ შუქოდია.
 ცხარადეთი ქობაო.
 შუე შინ შუქოდია.

Солнце, ты, что вѣчно свѣтишь,
 Солнце, въ домъ войди!
 Отца сына дома нѣту.
 Солнце, въ домъ войди!
 Дома нѣтъ, ушелъ онъ въ городъ.
 Солнце, въ домъ войди!
 Покупать пошелъ онъ лозьку.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вотъ купилъ онъ лозьку - чудо.
 Солнце, въ домъ войди!
 И вернулся въ домъ счастливо.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вы, дѣвицы, веселитесь.
 Солнце, въ домъ войди!
 Новорожденнаго славьте.
 Солнце, въ домъ войди!

სიმღერა 10. КОЛЫБЕЛЬНАЯ [„Спи, дитя, мое родное“]

(Песня грузинокъ Мингрели).

Adagio.

Голосъ.

Фортепіано.

p

ო სუ ბუ - ბუ
Спи, ди - тя, мо -

ბუ - ღოა ბუ - ბუ ო - სუ ბუ - ბუ - ბუ - ო
ე род - но - е, Дѣтс - по вре - мя во - ло - то - е,

mf *p*

ბ - ზე - ტუ - ღოა ბუბ - ხობ ჰუა - ღოა ზუბ ზ - ვა - ვა -
Спи ты, го - рес - тей не - зна - я, Спи, го - лов - ку

ბე - ბა - ბა ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა
 ნა - კლი - ნა - ნა. Во - ри - ра, во - ри - ра,

ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა
 ვო - რი - რა, ვო - რი - რა დი - ღა, დიღ დიღ დი - ღა,

ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა ბა - ბა - ბა
 დიღ ვო - დი - ღა ვო - დი - ღა ბა - ბა - ბა - ბა.
 დიღ ვო - დი - ღა ვო - რი - დი - ღა ნა - ნი - ნა - ბა - ბა - ბა - ბა.

poco a poco dim.

განურთვლო გლეხის შვილო, შენ ზეწაწახნო!
 ზგერ ტკბილად, უღანდელად რამ დავაძახნო?
 დედას შევრდამა შვიკების შენ ტკბილი ბაბო...
 დაბიძე, ვანდო-ნახე, ავ-ნახნო!...

Спи, дити мое родное,
 Дитство время золотое.
 Спи ты, горестей не зная,
 Спи, головку наклоня,
 Къ груди матери родимой;
 Будь боецъ неутомимый,
 Спи, фиалка, полевая,
 Спи, дитя, забота не зная.

*) Melodiy v'z netrunutoy garmoniatsii sm. v'z moyey knizhke: „Narodn. p'snya Zapadnoy Gruzii“, №10. („Труды Муз.-Этн. Ком.“ т. II.)

330, ღმრთობი. 11. БОЖЕ, ВЪ ЧЕМЪ Я ПРОВИНИЛСЯ,

(Пѣсня грузинокъ Мингрелинъ.)

Голосъ. *Andante.* *con dolore*

ჭა, ღმრთობი, ბო, ჯე, ვა, ჩემსა ი

Фортепиано. *p*

მუშეგვრადო, მუხ გიჯინსს ჩქობი ბინს! წა-ნეთ მურსუ ჰვა-მუნ ქუდა
პროხი - შილსა! Благъ твоихъ за - что дн. шил.са! Жизнь на - свѣтѣ мнѣ постыла

გა-ჯო - გე-ლო მს-ფუ ბი-ნს - ა.
И ды-шать ед - ва я въ си - лахъ.

poco a poco dimin.

ჭა, ღმრთობი, მუ შეგვრადო,
მუხ გიჯინსს ჩქობი ბინს!
წა-ნეთ მურსუ ჰვა-მუნ ქუდა
გა-ჯო-გე-ლო მს-ფუ ბინს.

Боже, въ чемъ я провинился!
Благъ твоихъ за что лишился!
Жизнь на свѣтѣ мнѣ постыла,
И дышать една я въ силахъ.

ანათჳს მწარე დღას ვემ მხნარე
რამს შეურც შენ შეუბანე;
ვა ანათჳს ნიჭი სრულა
წამს ტკბილა დღად ხანს მწარე.

Сердце мнѣ любовь терзаетъ,
Какъ и мучусъ-небо знаешь.
За единый мигъ забвенья
Я готовъ на всѣ мученья.

*) Мелодіа въ нетрунутой гармонизаціи см. въ моей книгѣ, Народная пѣсня Западной Грузіи, № 7, (Труды Муз. Этно. Ком. т II.)

სსსკგოუმ. 12. ЛЮБОВНАЯ [Я погублена страстью на милой]

(Пѣсня грузинокъ Мингрелин).

Голосъ.

Andante.

Фортепиано.

mf

riten.

mf dolce

აჲ - დო თუ - ვო - ლხ - ნო - შხ - თუ, სხჲ - შუჲ თუ - შო
 თხ - ვო უნ - ლხ ოხ - ვო - თუ - ჴო სხჲ - შუ ო - სჲ
 Я по - губ - лена страсть - ю къ ми - лой, Воля - ше жизнь вла -

გინ - - შინ თუ; ნხ - - ნხ შხ - ნხ სხ - დო -
 ოხ - შო ჴინ - ლხ ნხ - - ნხ ჴურ მხ - ნო დანს
 ЧИТЬ не въ си - ляхъ. На - - на. Мысль - ю му - чусь,

სის უ - ჯი - ნექ, და - ი უ - ნა ვა - შა და - ფა. 65 - 65
 კა - დეჰ ვუშ - ზერ ი - ტი ჯერ ან შუ - შიან - და - ლავს 65 - 65
 сердцемъ страж - ду, Ласкѣ е - я на - прас - но жаж - ду. На - на.

დუდი ოკეიდარძიფუ, სეჰეჰე თუმი გინა შანთუ; ნანა.
 შინა სინდისის უჯინექ, დია უნა ვაში ლაფა. " "
 ვარწიქინა ვაჰეჰეჰე, ვანდა გვალა გურა შიდურუ " "
 თინა შეტულეჰუნ ქეი, ოში ვერსის კუნხით ულუ. " "
 სე ლეხი შა ბუანუქ, თამ უროფათი განჯინი " "
 თე ჭუაშე შინსენდუნი ფერ შათინა ვაბინი, " "
 თე ღდა თაში შო ბეჰედუდა დღაშს შუ შენ ვადა შილი. " "
 „ გინდა შილი, გინდ შატოტლი, გინდ წუარტ შაჰეჰედექ; " "
 ფერ წაშალი დოშიტონი, თეჭუაშე დოფსიდექ. " "

თანგმანის გაგრძელება:

როცა ვხედავ, თე-ბრუ შესშის, როცა ანა, გული ვვლებ, ნანა.
 სი ვერსის ფეხით წავალ, სადაც სატრფო შეტულე. " "
 ეზლა ძრეულ ავად ვან, სიუვანულით განჯინი, " "
 თუ ეს ტანჯვა შიმელოდა, რასთვის ვან გაჩენილი. " "
 გინდ შატოტლე, გინდ შაჰალი, გინდა წუალში დამახტეუო, " "
 შოდაღატე სიუვანულას გული სეჰედით შაიტივაო. " "

Я погубленъ страстью къ милой,
 Больше жизни влечить не въ силахъ. Нана.
 Мыслью мучусь, сердцемъ стражду,
 Ласкѣ ей напрасно жажду. - - - Нана.
 Вѣчно къ ней спѣшу съ тоскою,
 Вѣчно ей молюсь душою, - - - Нана.
 И кличу постымый свѣтъ...
 Лучше смерти, чѣмъ слово-нѣтъ! - Нана.

საბუთი. 13. ЛЮБОВНАЯ, что мнѣ дѣлать

(Пѣсня грузинскъ Мингрели).

Allegro non troppo. *mf sempre*

Голосъ.

მე ვყო - ძა - ნს,
ძათ-ხნბ, წს ვქნს
Что мнѣ дѣ - лать,

Фортелиано. *mf* *semplice*

მე-ღა ვყო-ქუ! დო-ღვუ ნა-ნს - ა ა - ნა ნნ-თა ძა-სი ვმუ-ქს;
მედ დმუ-ვან-ძს, - - - - - უთ-ველ წმ-ძა ძა-კან-დუ-ძა;
я не зна-ю, какъ те-перьмѣ быть: я за-быть те - бя же-ла-ю -

და-ღვუ ნს - ნს ბმუ-ღა მს - ნი მა-ობნ-ღა-მა და-ღვუ ნს-ნს - ა
- - - - - თუმ-ცა მინ - და და-გა-ვარე უთ - - - - -
не мо - гу за - быть! Ты те-перь со-всѣмъ не лю-бятъ бѣд - на - го мо - ня;

¹ Мелодія изъ нетрудовой гармонизации см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузіи; № 11. (Труды Муз.-Этн. Ком. т II). 762

rit.

სუ-ნა ა - მს ჭეო - ლი და - ფა, და - ლუ ნს - - ნა.
 შე - დამ წა - დიდს ვე - ღარ ვწადე - ბა - - -
 По - те - рязь те - бя на вѣ - ки, мы - ла - я мо - я!

rit.

მე ფეიშინა ბედი ჭეოლქუ! დილაჲ ნანა.
 ინო ანთო მსი ფეშუქს; " " " " "
 ბრელი მსი მაიხდოში " " " " "
 სქანი ამა ჭეოლი დაფა; " " " " "
 მარა მუთუნქ ვაგო მართუ, " " " " "
 დურ ვოპითი ტურნათ ჯაფა " " " " "
 აწი მშვიდობითი ბატა; " " " " "
 სი ჩქიმ იმედითი ვარდა; " " " " "
 სქანი და ჩქიმა უარაფას " " " " "
 გულიანი აფუ ვადა.

თანგმანის კაკრქელებ:
 გუნაღმები აწი ტურყავ,
 შენთიისა ვარ დაკანტული;
 შენდა ჩენის სიყვარულის
 დადგა წაშა დასასწული.

Что мнѣ дѣлать, я не знаю,
 Какъ теперь мнѣ быть;
 Я забыть тебя желаю —
 Не могу забыть!
 Ты теперь совсѣмъ не любишь
 Бѣднаго меня;
 Потерялъ тебя на вѣки,
 Милая моя!

შეშ... 14. СОЛНЦЕ...

(Пѣсня грузинокъ Гурин).

Голосъ. *Moderato.* *mf*

შეშ ძა-ბს დას
Солн-це, ты, что

Фортепиано. *mf*

შეშ და-ბს დას, შეშ და-ბს დას და-ბს დას
вѣч - но свѣ-тишь, Солн - це, въ домъ вой - ди! Солн - це, ты, что

შეშ და-ბს დას, შეშ და-ბს დას და-ბს დას, და-ბს დას დას
вѣч - но свѣ-тишь, Солн - це, въ домъ вой - ди! От-ца сы-на

ПРИМѢЧАНІЕ: мелодію въ истронутой гармонизаціи см. въ моей книгѣ: „Народная пѣсня Западной Грузинъ“ № 5. („Труды Муз.-Этн. Ком. г. П“).

ՀԱՅԿԵՆԿԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆ

Ճան անճան, թից ճան թի-ճա-ն և- և. Թ- ճան թ- ճան ճան- անճան.
 до- ма ит- ту Соли- це, вь домъ вой- ди! От- ца сы- на до- ма ит- ту

Թից ճան թի-ճա-ն և- և.
 Соли- це, вь домъ вой- ди!

Для заключенія.

p poco a poco dim.

Թից ճան և թից գտնուե,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Գտնուե ճան և ճան և ճան,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Ճան և ճան թից ճան և ճան,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Գտնուե ճան թից մտնուե,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Թից ճան թից մտնուե,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Թից ճան թից մտնուե,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Թից ճան թից մտնուե,
 Թից ճան թից մտնուե.
 Թից ճան թից մտնուե,
 Թից ճան թից մտնուե.

Солнце, ты, что вѣчно свѣтишь,
 Солнце, въ домъ войди!
 Отца сына дома итъ.
 Солнце, въ домъ войди!
 Дома итъ, ушла онъ въ городъ.
 Солнце, въ домъ войди!
 Покупать пошелъ онъ лямку.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вотъ купилъ онъ лямку-чудо.
 Солнце, въ домъ войди!
 И вернулся въ домъ счастливъ.
 Солнце, въ домъ войди!
 Вы, дѣвицы, веселитесь.
 Солнце, въ домъ войди!
 Новорожденнаго славьте.
 Солнце, въ домъ войди!

ՎՕՅԵՕ.15. ПИСЬМО.

(Քննյ ցրւննոկ ցրւն)

Allegro non troppo. **Presto.**

Փորթեպնո.

mf

չոցցրւ

Adagio.

riten.

Գոսն.

Adagio. dolce **Allegro non troppo.**

ձո - ձձ - Վձ - Եձ Վձ - ձո - ձոո - - Եձ.

Կր - սլաձ մնձ ստնձ իձ - ձո - - նն.

Adagio.

riten.

ձ - Եձ Եձ - Եձ ձ - Եձ - Եձ.

Կ նն - մո քր - ձա տր - Ե.

Քեձնք ըրձնաձննք սոձոն օրննոկ նն ձոձնն „Կաձարննձձձձ Ս. ցրւնննն.

7/1087
ՀԱՅԿԱՅԻՆ
ՄԱՐԿԱԳՐԱՐԱՆ

Presto. **Adagio.**

ds

f *riten.*

Allegro non troppo.

Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ
Знай же, милый, жарь лю-бови ими

f

Moderato.

Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ
так же сердце жжет мое!

rit. *f*

poco rit.

Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ
жжет мое!

poco rit. *poco a poco dimin.* *riten.*

Յագրեցան Վաղարշապատ, Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ... Ты прислал мне стих хвалобный, я письмо прочла твоё, Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ ինչ ինչ կրկնեալ ձեռքն: Знай-же, милый, жарь любимый так же сердце жжет мое! Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ ինչ ինչ կրկնեալ ձեռքն: Как и ты, так я мечтаю быть с тобой навсегда. Ձեռք մեռնիս վրան տղաքն ինչ ինչ ինչ ինչ կրկնեալ ձեռքն: Мы друг другу дали слово, не изменим никогда.

ქალთ-ღამაობი! 16. დევიცა-კრავიცია!

(ქსენა გურიანოვიჩის მიერ)

Allegro. *весело*

Голосъ.

ქ - ლა - ღა - მს - ღია! ა - ღე - ნს
 დე - ვი - ცა კრ - ა - სა - ვი - ცა,

Фортепиано. *mf*

ქ - ლა - ღა - მს - ღია! შე შენ ძაე - ვან - ხან, სუ -
 ღუ - ხენ - კა მო - ჟა! ე ლობ - ლო თე - - ბა, გო -

ღა - მს, ქ - ლა ღა - მს - ღია! ა - ღეს წაგა დამ -
 ღუბ - კა, მი - ღა - ი მო - ჟა! ზოგ - და ღეს მო - რე

4/
1323

 ეროვნული
 ბიბლიოთეკა

დეს. ა - დე-და. ქვი-შე გა - შაინ-დეს.
 ста - нетъ су - хо, су - хо, какъ пе - сокъ, Ког -

ა - დეს ზღვა დაშ - დეს, ა - დე-და. ქვი - შე გა - შაინ - დეს.
 да мо - ро ста - нетъ су - хо, су - хо, какъ пе - сокъ,

ქალა ღამზია! თნურა,
 ქალა ღამზია!
 შე შენ მიუგანხან სულაჯან,
 ქალა ღამზია!

იდეს ზღვა დაშდეს-თნურა,
 ქვიშა გაშაინდეს,
 თუგზი შთან შეჰგეს ხორღუღოს,
 მამინ ჩაჯახე, ჩემო მიჯნუო,
 ბროლისა შეერდეს მხარღუღოს.

Давида-красавица,
 Душенька моя!
 Я люблю тебя, голубка,
 Милая моя! ♪

Когда море станетъ сухо,
 Сухо какъ песокъ,
 Попролауть по горамъ рыбъ
 И катерь родить,
 А ему на члануръ
 Будеть волжъ играть,
 Стану и тебя, мой ангелъ,
 Сладко обнимать!

